

Bättre resultat i Läkarförbundets budget om vissa åtgärder genomförs

Medlemsavgiften föreslås höjas med 500 kronor

Läkarförbundets bokslut för 2002 visar ett minusresultat för den sk kärnverksamheten på drygt 15 miljoner, vilket är cirka 13 miljoner kronor under budget. Men nu vänder den nedåtgående kurvan, tror förbundet i den budget för 2004 som centralstyrelsen antagit.

|| Läkarförbundets nettoomsättning år 2002 för hela koncernen (facklig och professionell verksamhet, den sk kärnverksamheten, samt fastighetsrörelse) hamnade på cirka 142 miljoner kronor, visar bokslutet. Resultatet inklusive finansrörelsen blev ett minus på cirka 103 miljoner, varav rörelseresultatet stod för minus 44 miljoner kronor. Minskade intäkter från Läkartidningen till följd av en försvagad annonsmarknad bidrog i stor utsträckning till rörelseresultatet.

Läkarnätet AB svarade under 2002 för en betydande minuspost (-35,2 miljoner kronor). Då ingår kostnaderna för avveckling av Läkarnätet AB, en kostnad som Läkarförbundet tog helt själv trots att Läkarnätet AB tidigare hade fler ägare.

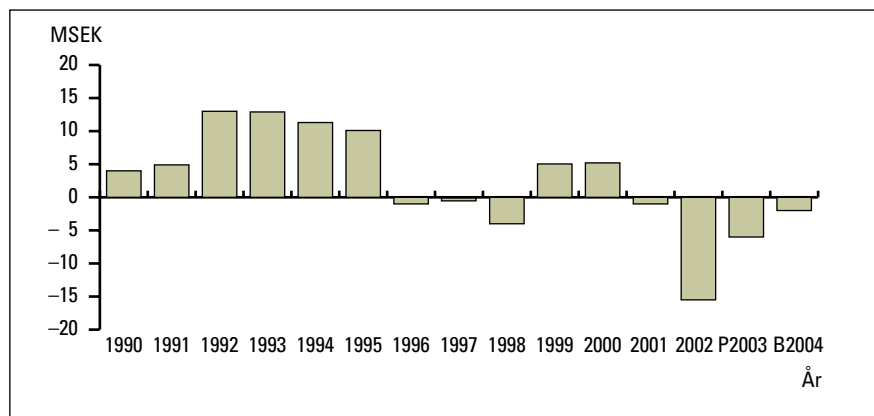
Nu kommer dock förlusterna som helhet förbundet tillgodo. Beslutet att överföra Läkartidningen till aktiebolaget Läkarnätet gör att av förbundets satsade medel på Ronden, cirka 40 miljoner kronor, kommer 26 miljoner att kunna återfås genom sk förlustavdrag.

– Det här innebär i så fall att den totala satsningen på Ronden kommer att hamna på knappa 15 miljoner kronor, säger Läkarförbundets VD Lars Andåker.

Minskning av egna kapitalet

Värdet av Läkarförbundets eget kapital (främst aktier och fastigheter till marknadsvärde) uppgick 2002 till 523 miljoner kronor, vilket är en minskning av värdet med 294 miljoner kronor jämfört med år 2000. Värdet på aktieportföljen är idag på samma nivå som 1996/97, dvs innan den kraftiga börsuppgången inleddes.

Nu har förbundet beslutat att placera en större andel av kapitalet i säkrare placeringar för att på så vis minska risken för framtida kraftiga värdeminskningar. Fastighetsrörelsens resultat hamnade på 1,4 miljoner kronor över budget, vilket förklaras med lägre kostnader för under-

Driftresultat inklusive uttag från pensionsstiftelsen. P=prognos, B=beräknat.

håll än budgeterat. I den budget för 2004 som Läkarförbundets centralstyrelse nu antagit, framgår att den nedåtgående kurvan för förbundets ekonomi har vänt. Redan för detta år, 2003, väntas driftresultatet stanna på minus 6 miljoner kronor. Det motsvarar de extra kostnaderna under året för förbundets 100-årsjubileum.

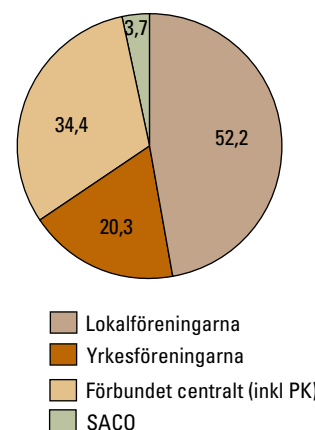
– Det innebär att budgeten för 2003 kommer att hålla och att driftresultatet exklusive engångskostnader blir ungefär noll. Men det förutsätter att fullmäktige beslutar om den höjning av medlemsavgiften till 2 050 kronor per år för fullbetalande medlemmar som centralstyrelsen föreslår, säger Lars Andåker.

Eventuell höjning redan 1 juli

Beslutar fullmäktige enligt centralstyrelsens förslag höjs avgiften för fullbetalande medlem till förbundet med 500 kronor per helår. Höjningen träder i så fall i kraft 1 juli i år. I budgeten ingår ett förväntat minskat antal medlemmar i förbundet med 400, till följd av avgiftshöjningen. Å andra sidan har medlemsantalet 2002 ökat till det högsta någonsin: 36 901 medlemmar. Dessutom höjs medlemsavgiften till Svenska privatläkarföreningen med 100 kronor.

I budgeten för 2004 räknar förbundet med ett resultat för den fackliga och professionella verksamheten som hamnar på ett minus med drygt 1,8 miljoner kronor. En förutsättning, förutom beslut om höjd medlemsavgift, är att Läkartidningens intäkter ökar.

Men marknaden för framför allt annonser är svårbedömd, och trots en personalförstärkning på Läkartidningens

Fördelningen av Läkarförbundets disponibla resurser (75 miljoner genom medlemsavgifter samt 35 miljoner av arbetsgivaren betald förtroendemannatid) mellan lokalföreningar, yrkesföreningar, förbundets centralt samt SACO, det sk obligatoriet.

säljindelning finns det en risk att det budgeterade målet inte uppnås.

– Konkurrenten på denna annonsmarknad har ökat betydligt under senare år samtidigt som den totala annonsvolymen minskat. Prognoserna för 2004 är därför mycket osäkra, även om vi idag märker en viss stabilisering.

I anslutning till budgetbehandlingen har VD även fått i uppdrag att analysera för- och nackdelar med att Läkartidningen skulle ingå helt eller delvis i förbundsavgiften, en form av avgiftsväxling.

– Det vore av många skäl positivt om fler medlemmar och verksamma läkare kan få ett eget exemplar av tidningen, säger Lars Andåker.

I budgeten för 2004 ingår även ny-

ordningen för representantskapsmötena, med två stora möten, ett litet samt ett i kursform, och en höjning av delförningarnas täckning av kostnaderna för representantskapet och fullmäktigemötet från 800 kronor till 1 500 kronor.

Lägre utdelning i finansrörelsen

När det gäller Läkarförbundets finansrörelse förväntas en något lägre utdelning än under år 2000 och 2001 eftersom det förvaltade kapitalet har minskat. Resultatet är beräknat till en vinst på drygt 9,8 miljoner kronor. I budgeten ingår dessutom en minskad gottgörelse från förbundets pensionsstiftelse till 6 miljoner kronor, jämfört med närmare 19 miljoner under år 2002.

Resultatet före skatt för förbundets hela verksamhet (facklig och professionell verksamhet, fastighetsrörelse samt finansrörelse) är för 2004 budgeterat till en vinst på drygt 11,5 miljoner kronor.

Se även artikel om Läkarförbundets ekonomi i LT nr 51–52/2002.

Peter Örn

peter.orn@lakartidningen.se

Osäkert om ekonomiskt ansvar

■ Något ökat ekonomiskt arbetsgivaransvar för sjukskrivna kommer sannolikt inte att införas 1 juli i år.

Tidigare i våras föreslog arbetslivsminister Hans Karlsson att endast offentliga arbetsgivare skulle ta ett ökat ekonomiskt ansvar. Förslaget avvisades av remissinstanserna.

För två veckor sedan skickade socialdepartementet ut ett nytt förslag på snabbremiss. Förslaget innebar att alla arbetsgivare skulle betala 25 procent av sjuklönen från dag 15. Även detta förslag avslogs av remissinstanserna.

För två veckor sedan skickade socialdepartementet ut ett nytt förslag på snabbremiss. Förslaget innebar att alla arbetsgivare skulle betala 25 procent av sjuklönen från dag 15. Även detta förslag avslogs av remissinstanserna.

Det förslag som i sista stund diskuteras mellan s, v och mp inför vårpropositionen 15 april är en förlängning av de två första sjukveckornas arbetsgivaransvar till tre eller fyra veckor. När denna tidning går i tryck är utgången fortfarande oklar. (LT)

Kvinnlig VD på SöS

■ I Läkartidningen nr 12/2003 fanns artikeln »Skall kvinnliga chefer rädda vården?« författad av Lars Werkö. I artikeln listades ett antal av landets stora sjukhus som har kvinnlig VD eller sjukhusdirektör. Södersjukhuset i Stockholm, som sedan augusti 2002 leds av VD Christina Söderholm hade fallit bort i uppräknningen. (LT)

Livsmedelsverket tar fasta på riskerna med A-vitamin

Livsmedelsverket vill sänka A-vitaminhalten i livsmedel och kosttillskott men inte utfärda någon varning.

■ – Det har framkommit att ett högt intag av A-vitamin kan ha negativ effekt på bentätheten, i varje fall för äldre individer och vi följer den vetenskapliga utvecklingen inom området. Vi har ganska goda skäl att anta att rätt stora befolkningsgrupper har ett intag som innebär viss risk. Därför finns anledning att se över de tre olika vägar som retinol intas, genom mat (främst lever) berikade livsmedel och kosttillskott.

Det säger Åke Bruce, professor i näringslära, Livsmedelsverket.

Ingen varning från verket

Men verket vill inte gå ut med någon varning. Tvingande lagstiftning är inte heller aktuell. Det är inget »påtagligt folkhälsoproblem«. Det rör sig om effekter av ett intag av retinol över decennier. Kunskapsunderlaget är ännu heller inte tillräckligt, enligt Åke Bruce.

När Livsmedelsverket varnade för akrylamid gjorde man det på basis av djurstudier. Trots att det nu finns fyra epidemiologiska studier av riskerna med A-vitamin blir det ingen varning. Varför?

– I ena fallet rör det sig om ett ämne som inte har någon som helst nytthet där man redan vidtagit åtgärder, medan retinol är ett vitamin där man halvannan gång har negativ effekt. Inget annat vitamin har betett sig så här. Det finns fortfarande en del frågetecken, säger Åke Bruce.

Väntar på beslut från EU

EU har antagit ett regelverk om kosttillskott men ännu inte fastställt de högsta doserna. Livsmedelsverket vill invänta beslut om detta, vilket kan komma inom ett eller två år. I avvaktan har verket påbörjat diskussioner med företag som saluför kosttillskott med A-vitamin för att se om nivåerna redan nu kan sänkas på

frivillig väg. Första mötet hölls i förra veckan. Diskussioner ska också föras med livsmedelsbranschen om berikning av mjölk och margarin.

– Att helt ta bort retinol i kosttillskott eller helt upphöra med berikning är inte aktuellt. Det rimliga är att reducera halterna. Vi får se vilken nivå som är lämplig.

Håkan Melhus, docent i klinisk farmakologi vid Akademiska sjukhuset i Uppsala, lade 1998 tillsammans med kolleger fram den första epidemiologiska studien som tydde på risker med A-vitamin, se *Ann Intern Med* 1998;129(10):770-8. Resultaten bekräftades i en amerikansk studie 2002 som visade att redan ett intag av 1 mg retinol per dag räcker för att öka risken för höftfrakturer hos kvinnor, *JAMA* 2002;287(1):47-54.

Rekommenderat dagsintag

Rekommenderat dagsintag är i Sverige för kvinnor 0,8 mg och för män 0,9 mg, och bara innehållet i en multivitamin-tablett innehåller detta eller mer än så. Ytterligare två studier pekar på risker, se *J Bone Miner Res* 2002;17(8):1349-58 och *N Engl J Med* 2003;348:287-294. En studie hittar dock inget samband med bentäthet, se *J Bone Miner Res* 2001;16(12):2306-12.

Foto: LARS-OLOF NIELÉN

Livsmedelsverket vill att A-vitaminhalten bland annat i berikad mjölk sänks och hoppas att det kan ske på frivillig väg. Gränsen för ett riskfyllt dagsintag ligger nära det i Sverige rekommenderade dagsintaget.

Håkan Melhus anser att A-vitaminhalten i kosttillskott bör sänkas till 0,3 mg, i berikad mjölk till standardmjölnivå och i berikat margarin till samma nivå som i smör.

Att sänka till 0,3 mg i kosttillskott tycker Åke Bruce är lite att ta i, men i övrigt tycker han att förslaget är rimligt. Åke Bruce säger

också att personer som tar kosttillskott ofta är de som inte behöver det och tvärtom.

Han rekommenderar därför den som idag tar kosttillskott att ta en tablett varannan dag istället för varje. Då är det inga problem.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se